

Серію «Суперроман» засновано 2022 року

LAURA NOWLIN
IF HE HAD BEEN WITH ME

Copyright © 2013, 2019 by Laura Nowlin
Cover design by Belle & Bird Design
Cover image © Helena G.M./Arcangel

All rights reserved.

No part of this book may be reproduced in any form, or by any electronic or mechanical means including information storage and retrieval systems — except in the case of brief quotations embodied in critical articles or reviews — without permission in writing from its publisher, Sourcebooks.

The characters and events portrayed in this book are fictitious or are used fictitiously. Any similarity to real persons, living or dead, is purely coincidental and not intended by the author.

Originally published in 2013 by Sourcebooks Fire

Новлін, Лора.

Н72 Якби він був зі мною: роман / Лора Новлін; пер. з англ. Святослав Зубченко. — Київ : ВИДАВНИЦТВО РМ, 2023. — 392 с. — (Серія «Суперроман»).

ISBN 978-617-8280-97-0.

ISBN 978-617-8248-05-5 (серія).

Якби він був зі мною, то все було б інакше...

Отем та Фінн колись були нерозлийвода. А тоді щось змінилося. А може, змінилися вони. Тепер вони цураються одне одного.

В Отем є хлопець Джеймі та компанія вірних друзів. А Фінн став найпопулярнішим хлопцем у школі, з яким кожен мріє водитися.

Та це ніяк не притуплює відчуттів, які виникають в Отем щоразу, коли їхні з Фінном шляхи перетинаються. Обоє дорослішають із думкою, що все могло бути інакше. Можливо, їм все ж варто бути разом?

Час невпинно стікає, і Отем розуміє: ще трохи — і вона все прогавить, ще трохи — і буде запізно...

УДК 821.111(73)'06-312.4

ISBN 978-617-8280-97-0

ISBN 978-617-8248-05-5 (серія)

ISBN 978-154-200-017-8 (англ.)

© Зубченко С. В., пер. з англ., 2023

© ТОВ «ВИДАВНИЦТВО РМ», 2023

РОЗДІЛ I

Тієї серпневої ночі я не бачила Фінні, проте уява витаврувала таку чітку картину, що та здається справжнім спогадом.

Падав дощ, куди ж без нього. На червоній машині, подарованій батьком на шістнадцятий день народження, він розсікав зливу разом зі своєю дівчиною, Сільві Вайтгауз. За кілька тижнів Фінні виповнилося б дев'ятнадцять.

Вони сварилися. Ніхто не знає, що стало причиною суперечки. Зрештою, на думку інших, у всій тій історії це не має жодного значення. Натомість важить те, що була ще одна, інша історія. Історія, що зачаїлася за, а подекуди й між фактами, які в усіх на видноті. Бо поки всі інші не зважають на причину їхньої суперечки, для мене вона важить чи не найбільше.

Чітко бачу ту картину: залита дощем дорога, пробіски маячків на машинах швидкої допомоги та поліції, які прорізають темряву ночі, немов попереджаючи всіх довкола: збавте швидкість, бо попереду вже сталося лихо. Бачу Сільві на задньому сидінні патрульної автівки. Дверцята відчинені, ноги тупають по мокрому асфальті, поки вона говорить. Слів не чую, проте бачу, що вона пояснює причину суперечки. І знаю, знаю, знаю, знаю. Якби він був зі мною, все було б зовсім інакше.

Бачу їх у машині незадовго до аварії: дощ періщить, асфальт такий мокрий і слизький, наче його навмисно залили олією перед їхнім наближенням. Вони розтинають ніч. На жаль, разом. Вони сваряться. Фінні супиться. Він збитий

із пантелику. Він зовсім забув про зливу, машину чи мокрий асфальт під ними. Він думає виключно про суперечку із Сільві. Думає про причину чвар. Раптом машину кидає вправо. Такий рух вириває його з роздумів. Уявляю крик Сільві. Уявляю, як Фінні крутить кермо в інший бік, щоб вирівняти автівку. Крутить надто сильно.

Фінні пристебнутий паском безпеки. До нього нема зауважень. Це Сільві непристебнута. Під час зіткнення вона вилітає крізь вітрове скло просто в ніч. Аж не віриться, бо вона дивом обходиться лише кількома порізами на руках та обличчі. Уявити це так складно, що я справді, хоч як намагаюся, не бачу тієї картини. Усе, що бачу, — це вже наступна мить. Мить, коли вона невагомо зависає в повітрі, руки розлітаються в сторони, наче у сповільненому фільмуванні, волосся, уже трохи закривавлене й мокре від дощу, розвівається за нею, наче в русалки, вуста вигнуті буквою О, з них лине панічний крик, а темна ніч тим часом поглинає її ідеальний силует.

Ще мить, і Сільві знову на землі. Глухий звук удару об асфальт. Вона непритомніє.

Так і лежить, розпластана об дорожнє покриття. Фінні не постраждав. Він важко дихає від шоку й подиву. Погляд спрямований кудись у темряву. Це його мить невагомого зависання. Розум не відгукується. Він нічого не відчуває, ні про що не думає; він просто існує, цілий і неушкоджений. Він навіть дощу не чує.

«Залишся, — це я йому шепочу. — Залишся в машині. Залишся в тій миті».

Проте він, як завжди, не слухається.

РОЗДІЛ 2

Фінеас Сміт — син тітоньки Анджеліни. Насправді вона мені не тітка. Вона — найкраща подруга моєї матері, з дитинства й дотепер, а ще — сусідка. Наші мами одночасно завагітніли й разом пройшли крізь ті весну й літо багато-багато років тому. Моя благопристойна мама на той час уже рік була заміжня за своїм інститутським коханням, і фотографіями з весілля були завішані всі стіни їхнього дому з окремим двориком. Мого тата ніколи не було... немає поряд. Усе через роботу. Проте матір цим особливо не переймалася. Вона мала Анджеліну. Тітонька Анджеліна завагітніла від коханця. Той уже був одруженим, багатим і надто старим для неї. А ще відмовився визнавати, що дитина від нього. Дійшло до суду, який через кілька тижнів після появи на світ Фінеаса змусив його батька зробити ДНК-тест. Відтак чоловіку довелося розщедритися і купити тітоньці Анджеліні окремий дім по сусідству з моєю матір'ю та виписувати щомісяця чек, який натомість дозволяв йому протягом наступних тридцяти днів удавати, що ні її, ні дитини не існує.

Мама не працювала, а тітонька Анджеліна викладала образотворче мистецтво в початковій школі імені Вогта, через дорогу від батьківського двоповерхового особняка, тож у їхньому розпорядженні було ціле літо. Вони розповідали, що того літа, літа їхніх вагітностей, тітонька Анджеліна вже з великим, важким і гострим животом, який наче вказував

напрямок руху, покидала свій дім на Чарч-стріт і заходила до нашого просторого будинку у вікторіанському стилі на Елізабет-стріт. Тут вони могли провести хоч цілий день, просто сидючи на ганку заднього дворика й закинувши на поруччя ноги, попивати лимонад або холодний чай і повертатися в дім лише після обіду, щоб подивитися чергову серію «Я люблю Люсі». Жінки сиділи так близько одна до одної, що ми з Фінні могли штовхатися, мов справжні близнята.

Ех, скільки ж планів вони задумували для нас того літа!

Першим народився Фінеас. Двадцять першого вересня. Через тиждень, ніби засумувавши, що мене більше ніхто не штовхає, з'явилася я.

З настанням вересня люди полюбляють виголошувати, що їхня улюблена пора року — осінь. У якийсь інший місяць такого від них не почуєш. Проте вони забувають, що вересень, по суті, ще літній. У Сент-Луїсі це мало би бути очевидним. Листя досі зелене, погода починає змінюватися лише наприкінці жовтня, коли всі втомлюються від осені й подумки вже готуються до Різдва. Вони ніколи не зупиняються, ніколи навіть не намагаються помилюватися тим, що мають зараз.

На честь осені мама назвала мене Отем. Люди часто кажуть: «Яке ж гарне ім'я!», проте потім воно вислизає від них, не дозволивши сповна відчувати весь той сенс, який несе в собі: відтінки червоного, зміни, смерть.

Фінеас зрозумів моє ім'я раніше за мене. Бо в моєму імені було те, чого не було в його: асоціації, сенс, історія. Мене дуже здивувало його розчарування, коли наприкінці четвертого класу він шукав своє ім'я у каталогах дитячих імен і щоразу натрапляв на різні трактування його походження: змія, слово з нубійської мови, оракул, слово зі староеврейської,

арабської, невідомого походження. Мое ж мало чітке значення. У ньому не треба було копирсатися. У ньому неможливо було щось знайти. Я вважала, якщо походження імені невідоме або його значення не з'ясоване, це зовсім не причина розчаровуватися. Я просто не розуміла, що хлопчик без справжнього батька чіпляється за будь-який натяк на своє походження, на своє ество.

Загалом за всі ті роки накопичилося стільки всього, чого я в ньому не розуміла, проте, звісно, звісно, звісно, звісно, зараз тлумачу все зовсім інакше.

Ми зростали у Фергюсоні, містечку поблизу Сент-Луїса, у якому є безліч вікторіанських особняків, старих цегляних церков і мальовничих крамничок у центрі, що передавалися у спадок впродовж багатьох поколінь. Гадаю, таке дитинство можна назвати щасливим.

Я була вередливою і не такою, як усі, тож не дружила ні з ким, окрім Фінні. Натомість він міг би мати стільки друзів, скільки захоче, бо ж і спорт йому давався, і диваком його важко було назвати. Він був милим та скромним. Усі його любили. Дівчата за ним сохнули, хлопці саме його кликали першим із собою в спортзал. Вчителі ж знали, що можуть покластися на Фінні, якщо хочуть почути правильну відповідь.

Я натомість цікавилася судовим процесом над салеємськими відьмами, на уроках читала книжки під партою, ніколи не доїдала той кутик сандвіча, що зі скоринкою, і вірила, що таємниця качкодзьобів пов'язана з урядовою змовою. Я не вміла робити «колесо», не знала, як буцати, кидати чи ловити будь-який тип м'ячів. У третьому класі заявила всім, що відтепер буду феміністкою. Під час «Тижня професії» у п'ятому я розповіла однокласникам і вчительці, що маю чітку кар'єрну мету: переїхати до Нью-Йорка, вбиратися у чорні

водолазки й просиджувати цілі дні в кав'ярнях за снуванням глибоких думок і вигадуванням історій.

Оговтавшись від заціпеніння, місис Моргансен підписала мій усміхнений поляроїдний портрет «Вільна письменниця» й прикріпила його на дошці в компанії майбутніх учителів і зірок футболу. Після короткого обговорення до мене таки дійшло, що вона вибрала доволі доречний варіант. Гадаю, вчителька й сама зраділа, підшукавши для мене щось підхоже, хоча інколи до мене навідується думка, що вона навряд чи так старалася б, якби я була не просто дивакуватою, але й страшенькою.

Бо скільки себе пам'ятаю, люди завжди називали мене красунею. Насамперед дорослі, а не мої однолітки. Вони говорили так при зустрічі або ж перешіптувалися про це, коли думали, що я не чую.

Зрештою, незабаром це стало для мене таким самим очевидним фактом, як те, що мое друге ім'я Роуз чи що я шульга: я була красивою.

Особисто мені від того не було жодної користі.

Натомість дорослі вважали, що вона є або принаймні мала би бути.

Проте в дитинстві моя врода дарувала більше задоволення їм, аніж мені.

Діти дали мені іншу характеристику, яку я мусила прийняти: я була *дивна*.

Я не намагалася поводитися незвичайно й ненавиділа, що мене такою вважають. Здавалося, ніби я народилася без здатності розрізняти, що в моїх словах чи вчинках дивне, а що — ні, й потрапила в пастку, де змушена просто бути такою, якою є. Тож слово «красуня» пробуджувало в мені хіба співчуття.

Фінні завжди був мені відданий; він висміював кожного, хто смів мене цькувати, ганив усякого, хто з мене глузував, і завжди брав мене першою до своєї команди.

Усі розуміли, що я належала Фінні, а він — мені. Однокласники вважали такі стосунки химерними, проте приймали нас і переважно давали мені спокій. Я ж була щаслива. У мене був Фінні.

Ми майже не розлучалися. На канікулах я сідала на вершині пагорба й читала, поки Фінні з хлопцями грав у кікбол на майданчику в долині. Усі групові проекти ми виконували разом. Разом поверталися додому й полювали на ласощі під час Гелловіну. Домашні завдання робили пліч-о-пліч у мене за кухонним столом. Оскільки тата постійно не було вдома, наші Мамусі часто запрошували одна одну на вечерю. Ми могли провести тиждень, розлучаючись із Фінні лише на час сну, та й то кожен засинав у своєму ліжку з думкою, що насправді ми зовсім поряд.

У спогадах про дитинство насамперед панує літо. Бачу сонячних зайчиків і зелене листя. Ми з Фінні ховаємося під кущами чи в затінку дерев. Восени в нас дні народження, спільні прогулянки до школи й насолода золотими барвами. Різдво вони з матір'ю зустрічають у нас. Мій тато обдаровує нас своєю присутністю. Його тато надсилає подарунок. Дорогий і незбагнений водночас. Набір юного хіміка. Виготовлені на замовлення ключки для гольфу. Фінні знизує плечима й відкладає ті подарунки. Зима — пора білих відтінків і змерзлих рук у кишнях. Катаємося на санчатах або ж залишаємося вдома. Весна замальовує все у блідо-зелені відтінки, коли я сиджу на трибунах, спостерігаючи за грою Фінні у футбол.

Той час залишиться в моїх спогадах як період «До».